

MILOSTNI OBISK FATIMSKE MARIJE V SLOVENIJI-»MARIJA-OKNO UPANJA« V SREDO, 21. SEPTEMBRA 2016, V ŽUPNIJSKI CERKVI SV. DEVICE MARIJE NA JEZERU NA FARI NA PREVALJAH IN PRILOŽNOSTI FILATELISTIČNI SKLOP

Borut Bončina

Na zaprosilo Slovenske škofovske konference bo, med 13. majem in 13. oktobrom 2016, dobro leto pred obhajanjem stoletnice prikazovanja fatimske Marije v Fatimi na Portugalskem, kip le-te obiskoval katoliške cerkve širom Slovenije, na katere ozemlju je rimokatoliška cerkev razdeljena na dve metropoliji (Ljubljanska in mariborska), od katerih ima vsaka po tri (3) škofije (LJ: nadškofija Ljubljana, škofija Koper, škofija Novo mesto in MB: nadškofija Maribor, škofija Celje, škofija Murska Sobota), ki jih skupaj sestavlja šestdeset (60) dekanij s sedemstoštiriinosemdesetimi (784) župnijami. Kip fatimske Marije je pred tem že dvakrat (1997 in 2008) obiska Slovenijo in sicer baziliko na Brezju in samostan v Stični.

Na Prevaljah bo ta pomemben dogodek v sredo, 21. septembra 2016, s pričetkom/sprejemom ob 7. uri zjutraj, takoj za tem bodo pete litanije in izpostavljeno najsvetejše, od 8. do 9. ure bo posebej pripravljena molitvena ura in ob 9. uri sv. maša ob slovesu Fatimske Marije iz cerkve Device Marije na Jezeru.

Župnija Prevalje upravno spada v dekanijo »Dravograd-Mežiška dolina« mariborske nadškofije in jo, poleg župnijske cerkve, sestavlja še pet (5) cerkev: cerkev sv. Barbare v Zagradu, cerkev sv. Janeza Krstnika na Poljani, cerkvi sv. Ane in sv. Volbenka na Lešah ter cerkev sv. Kozme in Damijana na Brinjevi gori. Cerkev sv. Lenarta na Platu, ki je prvotno spadala k prevaljski, so leta 1967 dodeli mežiški fari. Isti fari je bila v letu 2007 v duhovnom oskrbo začasno dodeljena tudi cerkev Sv. Danijela v Šentanelu,

Do leta 1861 je bila farska cerkev župnijska cerkev za celotno spodnjo Mežiško dolino.

Farska cerkev je bila kot samostojna župnija v zgodovinskih virih prvič omenjena 25. aprila 1335 ter prvotno poimenovana sv. Marija nad Guštanjem. Stavbo samo so verjetno zgradili že v 13. stoletju, saj je v zgodovinskih listinah omenjena že leta 1302. Iz načrtov iz let 1861 ter 1888 je razvidno, da je bila cerkev takrat še enoladijska gotska dvorana. Leta 1890 so začeli graditi novo cerkev na Fari in jo obnovili leta 1990. Vmes so 24. maja 1926 slovesno namestili zvonove, ki so nadomestili tiste odstranjene in pretopljene za potrebe 1. svetovne vojne, ki zvonijo še dandanes.

Svetišče, katerega osrednji oltar je posvečen Marijinem vnebovzetju, je od 25. januarja 2011 z duhovno vezjo pridruženo baziliki Marije Snežne/St. Maria Maggiore v Rimu, kar oznanjuje velika marmorna plošča, nameščena levo od glavnega vhoda. Besedilo na plošči, nameščeni 1967 desno od vhoda pa oznanja: «Tu je pokopan kaplan, pesnik, prevajalec - "Anton Oliban, narodni buditelj, kulturni delavec, prijatelj Prešernov".

Romanje kipa fatimske Marije širom Slovenije je poleg svečanosti, ki jih prirerajo po krajih in cerkvah, ki jih kip milostno obiskuje, obeleženo tudi s priložnostnimi filatelističnimi sklopi, ki jih sestavljajo priložnostni poštni žigi, spominske kuverte in priložnostne filatelistične razstave. Enovit oblikovalsko-grafičen filatelističen koncept projekta »Milostni obisk fatimske Marije v Sloveniji« je zasnoval g. Janez W. Stopar iz Društva Slovenska filatelistična akademija (DSFA), priložnostno ilustracijo pa prispevala Maja Šubic. Na spominskih kuvertah je v levem delu naslovnega dela kuverte umeščena fotografije značilnega izgleda izbranih župnijskih cerkev z dopisom poimenovanja teh cerkev in krajev, na ilustraciji pa je silhueta kipa fatimske Marije, katere obraz na levi strani obletava lastovica, na desni pa golobica. Isti osrednji motiv fatimske Marije je stalnica tudi na vseh dosedaj uporabljenih spominskih poštnih žigih, kjer se spreminja le navedba pristojne pošte in datum uporabe žiga, ki sovpada z datumom gostovanja kipa fatimske Marije v dotičnem kraju (vidni na spletni strani <https://www.posta.si/zasebno/znamke-in-filatelija/galerija/zigi#k=StampYear:2016>).

Prevaljski filatelistični sklop je osemnajsti (18.) po vrsti in je izveden v sodelovanju s Koroškim filatelističnim društvom (KFD), sestavljata pa ga priložnostna kuverta (JWS/DSFA Fatimska Marija 18, KFD146/201) in priložnostni poštni žig (21. 9. 2016, 2391 Prevalje). Priložnostni poštni žig na pošti 2391 Prevalje bo tudi edini tovrsten žig na Koroškem, ki ga sicer sestavljajo tri dekanije (Radlje-Vuzenica, Dravograd-Mežiška dolina in Stari trg).

Sklop je, v sodelovanju z Župnijo Prevalje, nadgrajen še z izdajo priložnostne razglednice/maksimum karte (KFD, 147/2016), na katere zunanji/risni strani je umeščena odlična fotografija jugo-zahodne fasade farske cerkve, ki jo je posnel Tomo Jeseničnik; na pisni/zadnji strani pa je v počastitev 90-letnice dviga in blagoslova cerkvenih zvonov (24. 5. 1926) umeščena faksimila fotografije dogodka, posneta iz severo-vzhodne strani farske cerkve.

Razglednica, ki jo je oblikoval arhitekt Borut Bončina, bo na razpolago občanom in župljanom v prostorih farske cerkve v okviru filatelistične razstave, v petih razstavnih vitrinah, ki jo je pripravil g. Izidor Jamnik, tajnik KFD, in jo sestavljajo predhodne filatelistične izdaje »Milostni obisk Fatimske Marije« (uvodnik je dodatno prispeval g. Janko Štampfl), »Cerkvene stavbe na Slovenskem« (tekmovalni eksponat) ter »Znameniti možje Slovenske cerkve na znamkah« (ljubitelski eksponat).

Razstava bo na ogled od srede, 14. septembra do sobote, 1. oktobra 2016.

Priložnostni poštni žig bo na razpolago občanom na okencih pošte 2391 Prevalje od srede, 21. septembra pa do sobote, 1. oktobra 2016.

Vsi izdani deli filatelističnega sklopa so vidni tudi na spletni strani www.kfd.si.